

**ИЗПИТИ ЗА ПРОВЕРКА НА СПОСОБНОСТИТЕ И ПРИРАВНИТЕЛНИ  
ИЗПИТИ ЗА ПРЕМЕСТВАНЕ НА УЧЕНИЦИ В УЧИЛИЩЕ ПО ИЗКУСТВОТА  
И/ИЛИ ЗА ПРОДЪЛЖАВАНЕ НА ОБУЧЕНИЕТО ПО ДРУГ ВИД  
СПЕЦИАЛИЗИРАНА ПОДГОТОВКА, ПРОФЕСИЯ, СПЕЦИАЛНОСТ СЛЕД  
I – VI КЛАС**

**УЧЕБНО-ИЗПИТНА ПРОГРАМА**

**за професията музикант-инструменталист, специалности: пиано, цигулка, виола,  
виолончело, контрабас, духови и ударни инструменти, акордеон, класическа  
китара, народно пеене**

**ИЗПИТИ ЗА ПРОВЕРКА НА СПОСОБНОСТИТЕ ЗА ПОСТЪПВАНЕ ВЪВ II, III,  
IV, VI И VII КЛАС:**

1. Музикален инструмент;
2. Солфеж

**1. ИЗПИТНА ПРОГРАМА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА МУЗИКАЛЕН ИНСТРУМЕНТ  
Пиано:**

за II клас - три пиеси с различен характер

за III клас – два етюда, полифонична пиеса, една пиеса по избор

за IV клас – два етюда, полифонична пиеса и пиеса или I част от сонатина

за VI клас – два етюда, Бах - полифонична пиеса, соната или сонатина – класическа – I част и една пиеса по избор

за VII клас – два етюда, Бах - полифонично произведение, класическа соната I част, 2 пиеси (едната от български автор)

**Цигулка:**

за II клас – мажорна и минорна гама в две октави, мажорен и минорен квинтакорд, две пиеси или част от концертино

за III клас - Гама в две октави (или три) октави с тризвучия и доминантен септакорд, етюд, пиеса, концерт (концертино) - I или II и III част

За IV клас – гама в три октави, тризвучия и септакорди (по избор на ученика), етюд, пиеса, концерт (концертино) - I или II и III част

за VI клас - две гами в три октави, тризвучия и септакорди (по избор на ученика), една мажорна гама в терци, сексти и октави (в две октави), етюд, пиеса, концерт - I или II и III част

за VII клас – четири гами в три октави с тризвучия и септакорди (от следните: сол, ла, си бемол, си, до) и две гами в двоен гриф (в терци, сексти и октави) - мажор и минор, в две октави - по избор на комисията, етюд, пиеса (или бавна и бърза част от предкласична соната), концерт - I част или II и III част.

**Виола:**

за II клас – мажорна и минорна гама в една или две октави, един етюд, една пиеса или част от концертино

за III клас – една гама в 2 октави мажор и минор, един етюд, една пиеса, концерт - I-ва или II-ра и III-та част

за IV клас - една гама в 2 октави с всички тризвучия и септакорди, един етюд, една пиеса, концерт - I-ва или II-ра и III-та част.

за VI клас - една гама от изучаваните в три октави със тризвучия и септакорди в 2 октави, един етюд, една пиеса, концерт - I-ва или II-ра и III-та част

за VII клас – една гама и нейните разновидности в 3 октави с тризвучия и септакорди (от изучаваните „До” и „Ре” по избор на комисията), един етюд, една пиеса, концерт - I-ва или II-ра и III-та част.

**Виолончело:**

за II клас – една мажорна и минорна гама с тризвучия в I позиция, един етюд, една пиеса

за III клас – една мажорна и минорна гама с тризвучия до IV позиция, един етюд, една пиеса

за IV клас – мажорна и минорна гама с тризвучия в рамките на изучените позиции, един етюд, една пиеса

за VI клас – една гама в 3 октави с тризвучия, един етюд, бърза част от концерт, пиеса по избор

за VII клас – една гама в 3 октави с тризвучия, един етюд, първа част от концерт, пиеса или част от соната

**Контрабас:**

за II клас – една мажорна гама с мажорен квинтакорд, в една октава, една пиеса по избор.

за III клас – една мажорна гама с мажорен квинтакорд, в една октава по избор (ми, фа, сол, ла или до), един етюд по избор, една пиеса по избор

за IV клас – мажорна и минорна гама по избор, в рамките на изучените позиции, с мажорен квинтакорд, в една октава, един етюд по избор, една пиеса по избор

за VI клас – мажорна и минорна гама с тризвучия (5, 6/4) и D7 в една или две октави, в рамките на изучените позиции, един етюд, една част от соната, една пиеса

за VII клас – мажорна и минорна гама с тризвучия (5, 6/4) и D7 в една или две октави, в рамките на изучените позиции, един етюд, една част от предкласична соната, една пиеса

**Арфа:**

за II, III и IV клас – един етюд, една пиеса

за VI и VII клас – етюд, предкласична пиеса, пиеса по избор

**Класическа китара:**

за II и клас – две малки пиеси;

за III клас – един етюд и две малки пиеси;

за IV клас – един етюд и две пиеси;

за VI клас – гама до три знака /мажор и трите разновидности на минора/, един етюд и две пиеси;

за VII клас – гама до четири знака /мажор и трите разновидности на минора/, един етюд и две пиеси.

**Флейта:**

за II клас – гама в една октава до 1 знак и тонически тризвучия /по избор/, едно упражнение от школите или друго упражнение със същата трудност, малка лека пиеса по избор /наизуст/ със съпровод на пиано

за III клас – гама в една октава до 2 знака, тонически тризвучия и доминантов септакорд /по избор/, един етюд, две малки пиеси /наизуст/ със съпровод на пиано

за IV клас – гама до 3 знака с тоническо тризвучие /по избор/, доминантов септакорд, умален септакорд, един етюд, две пиеси с различен характер /наизуст/ със съпровод на пиано.

за VI клас: Гама до 4 знака с тоническо тризвучие, доминантов и умален септакорд /по жребий/, два етюда по избор, пиеса със съпровод на пиано /наизуст/ или две части от предкласическа /класическа/ соната.

за VII клас – мажорна и минорна гама до 5 знака, тонически тризвучия, доминантов и умален септакорд /по жребий/, два етюда, бавна и бърза част от соната или първа част от концерт, пиеса от български или чужд композитор със съпровод на пиано /наизуст/.

**Обой:**

за II и клас – гама сол мажор, една пиеса

за III клас – гама сол мажор с тризвучие, едно техническо упражнение, една пиеса

за IV клас – гама сол мажор и до мажор, едно техническо упражнение, една пиеса  
за VI клас – гама до 1 знак от изучаваните с тризвучие, упражнение или етюд, една пиеса по избор;

за VII клас – гама до 2 знака с тризвучие – по избор на ученика, един етюд, една пиеса по избор на ученика;

#### **Кларинет:**

за II и клас – гама сол мажор, една пиеса

за III клас – гама сол мажор с тризвучие, две пиеси

за IV клас – гама с тризвучия, две пиеси с различен характер

за VI клас – гама с тоническо тризвучие, един етюд, една пиеса

за VII клас – гама - мажорна и паралелна минорна в хармоничен вид до два знака с тонически тризвучия и доминанти (умален за минорната) септакорди по задание на комисията провеждаща изпита, два етюда, пиеса по избор.

#### **Фагот:**

за VI клас – гама с тоническо тризвучие в бавно темпо, един етюд, пиеса

за VII клас – гама – мажорна и паралелна минорна в хармоничен вид с тонически тризвучия и доминантови (умален за минорната) септакорди, два етюда, пиеса по избор.

#### **Саксофон:**

за VI клас – гама по избор в една октава с арпежи и септакорди, два етюда, пиеса

за VII клас – гама по избор в една октава с арпежи и септакорди, два разнохарактерни етюда в различни щрихи и противоположни темпа, пиеса или бавна и бърза част от лека барокова соната.

#### **Валдхорна:**

за II и клас – една гама, един етюд, една пиеса

за III клас – една гама, два етюда, една пиеса

за IV клас – една гама, два етюда с различни темпа и щрихи, една пиеса

за VI клас – гама по избор в една октава с арпежи и септакорди, два етюда, пиеса

за VII клас – гама по избор в две октави с арпежи и септакорди, два разнохарактерни етюда с различни щрихи и контрастни темпа, пиеса или бавна и бърза част от лека барокова соната.

#### **Тромпет:**

за II, III и IV клас – гама, един етюд, една пиеса

за VI клас – гама по избор в една октава от изучаваните през годината, етюд, пиеса

за VII клас – гама по избор с арпежи и септакорди от изучаваните през годината, два разнохарактерни етюда с различни щрихи и в контрастни темпа, пиеса или бавна и бърза част от лека барокова соната/сюита.

#### **Цугтромбон:**

за VI клас – гама по избор в една октава с арпежи и септакорди, два етюда, пиеса

за VII клас – гама по избор в една октава с арпежи и септакорди, два разнохарактерни етюда в различни щрихи и противоположни темпа, пиеса или бавна и бърза част от лека барокова соната.

#### **Ударни инструменти:**

за II, III и IV клас - гама, една пиеса за ксилофон, и една пиеса за малък барабан;

за VI клас – мажорна и минорна гама с тризвучия, доминантсептакорд и умален септакорд, една пиеса за малък барабан, една пиеса за пластинков инструмент;

за VII клас – мажорна и минорна гама с тризвучия, доминантсептакорд и умален септакорд, една пиеса за малък барабан, една пиеса за пластинков инструмент

#### **Акордеон:**

за II и III клас – един етюд и две пиеси

за IV клас – два етюда и две пиеси

за VI клас – два етюда, една пиеса и едно хоро

за VII клас – два етюда, една пиеса и едно хоро

### **Народно пеене:**

за II клас – две детски народни песни

за III клас – две детски народни песни, едната от които в размер 5/8

за IV клас – три детски народни песни в различни размери

за VI клас – три хороводни песни в различни размери

за VII клас – една безмензурна песен и две хороводни песни в различни размери.

## **2. ИЗПИТНА ПРОГРАМА ПО СОЛФЕЖ**

### **Изпит по солфедж за постъпване във втори клас:**

#### **I. Слухова проверка**

- Изпяване на песен по избор на кандидата (от Приложението с песни към учебника за първи клас с автори Пръвчева, Георгиева, Александрова) и транспониране от зададено тоническо тризвучие.
- Подражателно изпяване на мелодични фрази, хармонични интервали и тризвучия.
- Отгатване на единични тонове и кратки музикални фрази с изучената метроритмика в До мажор и ла минор – натурален вид.
- Солфеджиране на един музикален пример по избор на кандидата измежду предварително подготвени 10 солфеджа от посочените учебни помагала в учебната програма по солфедж за първи клас.

#### **II. Теоретични знания, свързани с учебната програма за първи клас.**

### **Изпит по солфедж за постъпване в трети клас**

#### **I. Слухова проверка**

Изпяване на песен по избор на кандидата (от Приложението с песни към учебника за втори клас с автори Пръвчева, Георгиева, Александрова) и транспониране от зададено тоническо тризвучие.

- Подражателно изпяване на мелодични фрази, хармонични интервали и тризвучия.
- Отгатване на единични тонове и кратки музикални фрази с изучената метроритмика в тоналности до 1 знак включително: До мажор, Сол мажор, Фа мажор, ла минор, ми минор, ре минор – натурален, хармоничен и мелодичен вид.
- Солфеджиране на един музикален пример по избор на кандидата измежду предварително подготвени 10 солфеджа от посочените в учебната програма по солфедж учебни помагала за втори клас.

#### **II. Теоретични знания, свързани с учебната програма за втори клас.**

### **Изпит по солфедж за постъпване в четвърти клас**

#### **I. Слухова проверка**

Изпяване на песен по избор на кандидата (от Приложението с песни към учебника за трети клас с автори Пръвчева, Георгиева, Александрова) и транспониране от зададено тоническо тризвучие.

- Подражателно изпяване на мелодични фрази, хармонични интервали и тризвучия.
- Отгатване на единични тонове и кратки музикални фрази с изучената метроритмика в мажорни и минорни тоналности до 2 знака включително – диатоника. Транспониране.
- Солфеджиране на един музикален пример по избор на кандидата измежду предварително подготвени 10 солфеджа от посочените в учебната програма по солфедж учебни помагала за трети клас.

#### **II. Теоретични знания, свързани с учебната програма за трети клас.**

### **Изпит по солфедж за постъпване в шести клас**

#### **I. Слухова проверка**

Отгатване на единични тонове и изпяване на мелодични фрази с тонови имена в мажорни и минорни тоналности (натурален, хармоничен и мелодичен минор) до 1 знак включително в размери: 2/4, 3/4, 3/8. Транспониране.

- Построяване, изпяване и отгатване на прости диатонични интервали (ч.1, ч.4, ч.5, ч.8, м.2, г.2, м.3, г.3, ув.4, ум.5).
- Построяване, изпяване и отгатване на мажорни и минорни квинтакорди. Главни тризвучия.
- Солфежиране на един музикален пример измежду предварително подготвени от кандидата 15 солфежа в тоналности един знак с изучената ритмика, от учебните помагала от учебната програма по солфеж за пети клас – новоприети ученици.

## **II. Теоретични знания:**

- Мажорни и минорни тоналности до 3 знака включително;
- Хроматични знаци – ред на диезите и бемолите;
- Интервали – прости диатонични (ч.1, ч.4, ч.5, ч.8, м.2, г.2, м.3, г.3, ув.4, ум.5)
- Акорди – мажорни и минорни квинтакорди, главни тризвучия;
- Ритъм, метрум, размер, такт. Основни нотни стойности. Паузи. Прости размери 2/4, 3/4, 3/8.

## **Изпит по солфеж за постъпване в седми клас**

### **I. Слухова проверка**

- Подражателно възпроизвеждане на кратки мелодични фрази – мажор и минор – диатоника и с алтерации, като диатоничен и хроматичен полутон в размери 2/4 и 3/4;
- Подражателно възпроизвеждане на хармонични интервали ч.1, ч.4, ч.5, ч.8, м.2, г.2, м.3, г.3, ув.4, ум.5, м.6, г.6, м.7, г.7.
- Подражателно възпроизвеждане на мажорни и минорни квинтакорди и техните обръщения и умален квинтакорд.
- Отгатване на единични тонове и музикални фрази с тонови имена в мажорни и минорни тоналности до два знака включително.
- Построяване, изпяване и отгатване на прости диатонични интервали (ч.1, ч.4, ч.5, ч.8, м.2, г.2, м.3, г.3, ув.4, ум.5, м.6, г.6, м.7, г.7).
- Построяване, изпяване и отгатване на мажорни и минорни квинтакорди, сектакорди и квартсектакорди. Главни тризвучия в мажорни и минорни тоналности до два знака включително.
- Солфежиране на един музикален пример измежду предварително подготвени от кандидата 15 солфежи в тоналности до два знака включително – диатоника и хроматика, с изучената ритмика и размери, от учебните помагала от учебната програма по солфеж за шести клас – новоприети ученици.

### **II. Теоретични знания:**

- Мажорни и минорни тоналности до 4 знака включително;
- Алтерация. Диатоничен и хроматичен полутон;
- Интервали (ч.1, ч.4, ч.5, ч.8, м.2, г.2, м.3, г.3, ув.4, ум.5, м.6, г.6, м.7, г.7). Обръщение на интервалите.
- Видове движения при двугласа. Валдхорнов ред на интервалите.
- Акорди – мажорни и минорни квинтакорди и обръщенията им. Умален квинтакорд;
- Главни тризвучия (квинтакорди, сектакорди, квартсектакорди).